

TOVERITAR

No. 21

Tiistaina, Toukokuun 23 p.—Tuesday, M.

1922—Kahdestoista Vuosik.

Naisten toiminnasta Kaukai- sessa Idässä

Kirj. Alice Wallenius.

Ruotsin Kommunistisen Puolueen naisten äänenkannattajalle, "Röda Röster" (Punaisia Ääniä) lehdelle, on toveritar Alice Wallenius kirjoittanut tässä Toverittaren lukijoille suomenoksena julkaisemamme haastattelunsa kiinalaisen kirjailijattaren Huang Pek Wenin kanssa, joka oli edustajana Moskovassa tämän vuoden alkupuolella pidetyssä itämaalaisten kansojen konferenssissa. Kirjoittaja on ollut kansakoulun opettajattarena Ahvenanmaalla, josta hän kansalaissodan jälkeen pakeni kuten moni muu punainen valkoterroria Ruotsiin. Täällä hän meni naimisiin niinikään maanpaossa olleen Suomen ruotsalaisessa työväenliikkeessä toimineen, kirjailija Allan Walleniuksen kanssa. Tukholmassa viime vuonna nostetun suomalaisten kommunistijutun yhteydessä karkoitetiin hänen miehensä Venäjälle, johon hän seurasi miestänsä toimien nyt siellä, josta myöskin kirjoituksensa edellämäin tululle lehdelle on lähettänyt.

I.

Miten elävät sisaremme Kaukaisessa Idässä? Ovatko uuden ajan aatteet kyenneet tunkeutumaan heidänkin keskuuteen ja ovatko ne voineet hituistakaan tehdä valoisammaksi heidän kurjaa orjan elämäänsä? Onko heidän keskuudessaan olemassa tietoista valtiollista tahi taloudellista liikettä? Onko yleensä olemassa työväenliikettä Idän kansojen keskuudessa?

Näitä sekä useita muita kysymyksiä ajatellen menin haastattelemaan kiinalaista kirjailijattarta, Huang Pek Wenia, joko otti osaa Moskovassa äskettäin pidettyyn Idän vallankumouksellisten kongressiin. Monien vaikeuksien jälkeen onnistuin tapaamaan erään kiinalaisen, Wang Kin, tahi mikä hänen nimensä lie ollut, joka puhui englannin kieltä. Hän oli pienikasvuinen, silmälaseissa ja näytti kovin oppineelta, esiintyen erittäin juhlallisesti. Ystävällisesti hän lupautui auttamaan meitä tulkkina, lähtien heti etsiskelemään tuota pikkuista naista. Mutta tuossapa hän tuli sipsutellen pikkuisilla jaloillaan. Hän oli puettu kauniiseen kiinalaiseen silkkipukuun. Pikkuihin kiinalainen kantoi kohteliaasti hänen käsipussiaan. Asetuimme juhlallisesti erään pöydän ääreen ja aloimme vakuuttelemaan toisillemme tyytyväisyyttämme toisiimme tutustumisesta ja siitä, kuinka mielenkiintoista oli saada tietoja naisista eri maista. Tosin kiinalainen toverini näytti hiukan mieltävältä kun mainitsin kotimaani (Suomen) nimen, mutta hän oli liaksi kohtelias osoittaakseen, ettei

hän tuntenut tuon nimistä pikku pilkkua maapallolla.

"Tässäpä pitää olla isänmaallinen", juolahti mieleeni ja aloin kertomaan hänelle hiukan naisten asemasta Suomessa ja Skandinaviassa, kuinka kauan me olemme jo olleet valtiollisesti tasa-arvoisia miesten kanssa, että meillä on naisia valtiopäivillä jne. Hän onnitteli meitä, mutta tahtoi samalla muistuttaa meille, että nyt oli meidän velvollisuutemme auttaa Idän naisia taistelussaan valtiollisesta ja taloudellisesta vapaudesta.

"Mitäpä voisimme meidän pikkuisissa ja merkityksättömissä maissamme tehdä teidän hyväksenne, joita on miljoonia ja yhä miljooneja?"

"Teidän on työskenneltävä kommunismin hyväksi", hän virkkoi. "Me olemme selvillä siitä, että se on ainoa tie naisen ja koko ihmiskunnan vapauttamiselle. Siksi me nyt haemme yhteyttä länsimaiden naisten kanssa. Me voimme paljon oppia teiltä, jotka olette ennättäneet niin pitkälle, ja me voimme saada tukea teiltä meidän taisteluissamme. Kommunistinen Internationale on ainoa järjestö joka kokoaa koko maailman köyhälistöläiset eikä ainoastaan valkoihoiset yhteiseen liittoon. Siksi se on oleva meidän johtajamme. Sen tulee herättää meidän köyhälistöjoukkojamme, meidän miljoonat orjamme, jotka vielä muodostavat muodottoman joukon. Sen tulee herättää meidän naiseimme joita vielä painavat perinnäistapojen ja pimeyden kahleet. Meidän toivomme on kommunistisessa Internationalissa ja teissä, kommunistisissa sisarissa länsimaissa."

Keskusteltuamme hetken vielä tulimme siihen johtopäätöksen, että olisi tärkeätä yhteistyön vuoksi tutustua lähemmäs toistemme maihin ja oloihin. Parhain tapa, millä tätä puutteellisuutta voitaisiin lieventää, olisi se, että lähetettäisiin muutamia tovereita tutki-
maan oloja itse "paikan päälle." Huang Pek Wen, joka ei näyttänyt pelkäävän välimatkoita eikä muita vaikeuksia esitti, että hänen järjestönsä Kiinan Naisten Liitto, jossa on 18,000 jäsentä, lähettäisi muutamia naisia Skandinaviaan, jossa toverit pitäisivät hänestä huolen, antaisivat heidän asua luonaan ja huoltaisivat niin, että he voisivat tutkia Skandinavian työläisnaisten elintapoja, heidän poliittista ja yhteiskunnallista asemaansa. Samoin lähettäisi-
vat skandinaviaalaiset muutamia tovereita Kiinaan, jossa naisten liitto pitäisi huolen siitä, että he saisivat kaiken, minkä tarvitsivat ja että he oppisivat tuntemaan kiinalaisten naisten elämää ja heidän alkavaa liike-
timistään. Hän pyysi minua

The State Historical Society

HUANG PEK WEN.

toimittamaan tämän tervehdyksensä Skandinavian naistovereille. Tämän kautta minä täytänkin tehtäväni. Ken haluaa matkustaa Kiinaan?

II.

Kiina.

Kiinalaiset naiset ovat ainoista ajoista lähtien olleet täydellisesti syrjäytettyinä osanotosta julkiseen elämään. Sekä lait että perinnäistavat ovat olleet sitä estämässä. Konfuciuksen opin mukaan kuuluu nainen alempaan olioluokkaan kuin mies, jollaisen käsityskannan seurauksena on tietinkin se, että naiset ovat kaikilla aloilla olleet syrjäytettyinä ja että heidän on ollut suoritettavanaan jättäjätyö ja taistelu voittaakseen nämä vanhat ja syvälle juurtuneet ennakkoluulot.

Mitään kasvatusta ei kiinalaiselle aiselle anneta. Heidän oli opittava ainoastaan seuraamaan "Kolmea määrääjää" ja valvomaan että he omaavat "neljä hyvettä." Nuo kolme määrääjää olivat: isä, mies ja veli. Neljä hyvettä koskevat naisen käyttäytymistä, hänen puhettaan, tapojaan ja hänen työtään. Jos tähän lisätään kansanomaisen sananparsin, että "tietämättömin nainen on siivehtäjä", niin voimme kuvitella kiinalaisen naisen elämän sisällön. Ainoana huvina heillä on ollut vaatteensa sekä itsensä maalaaminen ja koristeleminen herroja miehiänsä varten. Perinpohjaisena keinona naisten estämiseksi ottamaan osaa julkiseen elämään, on sitaipaisti tapa sitoa pikku tyttöjen jalat niin etteivät ne päässeet kasvamaan. Täysikasvuisten naisten jalat muodostuivat niin ollen kääpiömäisiksi, joka vaikeutti heidän liikkumistaan. Onneksi on tämä tapa käytännössä vain yläluokkalaisten keskuudessa.

Aikaisemmin oli naiselta kielletty ansiomahdollisuus. Hyvien tapojen ja Konfuciuksen opin mukaan oli kokonaan sopimatonta, että naiset ja miehet, jotka eivät kuuluneet samaan perheeseen, oleskelivät samassa

huoneessa. Sen vuoksi ei näiden sallittu työskennellä tehtaissa ja työpajoissa. Kapitalismi kuitenkin hävitti tuon ennakkoluulon. Tätä nykyä työskentelee tuhansia naisia tehtaissa ja kapitalistit käyttävät tietenkin heidän halpaa työvoimaansa riistotarkoituksiinsa. Naiset pakotetaan työskentelemään yli 10 tuntia päivässä palkan ollessa niin pienen, ettei sillä saa välttämättöimpiäkään elintarpeita. Terveystieteistä oloista tehtaissa ja asunnoissa eivät työnostajat välitä tuon taivaallista. Tämän seurauksena on suuri naisten kuolevaisuus. Mutta mitäpä välittävät siitä riistäjät — kiinalainen köyhälistö on suurilukuinen kuin karpasparvi, eikä sen elämä ole suuriarvoisempi kuin karpasenkaan elämä.

Taloudellisten olojen vuoksi on ammattihaureus suunnattomasti levinnyt Kiinassa. Moni-
avioisuus on samaten tavallista. Rikkaat kiinalaiset ostavat itselleen koko joukon vaimoja — viisi tahi kymmenen, tahi niin monta kuin varansa riittävät.

Taistelu poliittisista oikeuksista alkoi v. 1911, jolloin astui voimaan nykyinen tasavaltainen perustuslaki. Taistelu meni niin pitkälle, että naiset hyökkäsivät kongressimiesten kimppuun ja pieksivät heitä. Mutta tuloksettomasti. Maaliskuulla 1921 julistivat naiset Kantonissa avoimen sodan väliaikaista kongressia vastaan, jonka tuloksena kaksi naista valittiin piirikongressiin ja yksi nainen piirineuvostoon.

Viimeisten 20 vuoden aikana ovat naiset taistelleet itselleen oikeuden kasvatukseen. Tätä nykyä on olemassa noin 700 alkeiskoulua tyttöjä varten. Pekingissä on myöskin kaksi naisyliopistoa. Keski kouluja on noin 60 ja teknillisiä kouluja 30. Kunnassakin koulussa on noin 300 oppilasta. Vuodesta 1921 ovat erinäiset korkeakoulut avoimia sekä miehettä naisoppilaille.

On aivan luonnollista, että ne, jotka voivat käyttää hyväkseen tätä naisten oikeutta kasvatukseen saantiin, kuuluvat tätä nykyä melkein poikkeuksetta ylä- ja keskiluokkaan. Köyhälistöluokan naisille ei vielä näy valon pilkettä tällä alalla.

Kiinan naisliikkeen sydämenä niin hyvin kasvatuksellisesti, taloudellisesti kuin poliittisellakin alalla on Kiinan nais-yhdistys, "Chinese Womens Union", joka perustettiin v. 1919 ja jonka keskus sijaitsee Shanghaiissa. Alkuaan oli liikkeellä kansallinen luonne, mutta sitä mukaa kuin katsantokannat laajenivat, ovat kiinalaiset naiset tulleet huomaamaan, että heidän on liityttävä ei ainoastaan köyhälistöön omissa maassaan vaan koko maailman työväenjoukkojen kanssa heidän rinnallaan taistellakseen päämääränsä — kommunismin, vapautuksen saavuttamiseksi.

(Jatk.)